

Agnieszka Wierzchośławska

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Wydział Pedagogiki i Psychologii

The Good Start Method for English – odpowiednik Metody Dobrego Startu w nauczaniu języka angielskiego

The Good Start Method for English – An Equivalent to the Good Start Method in Teaching English

SŁOWA KLUCZOWE ABSTRAKT

Metoda Dobrego Startu, The Good Start Method for English, język angielski, nauczanie, edukacja językowa, edukacja przedszkolna

Metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz znana i stosowana jest w polskiej edukacji już od ponad pięćdziesięciu lat i przynosi znakomite efekty. Metoda wciąż jest w fazie rozwoju, ubogacając kolejne materiały, a od 2011 roku dostępna jest także wersja metody nauczania języka angielskiego w postaci The Good Start Method for English.

W pierwszej części artykułu przedstawiam sylwetkę prof. Marty Bogdanowicz, opisuję genezę powstania, główne cele i założenia Metody Dobrego Startu oraz przedstawiam strukturę jej zajęć. W dalszej części skupiam się na The Good Start Method for English, czyli opartej na MDS metodzie nauczania języka angielskiego i wspomagania rozwoju skierowanej do dzieci 5- i 6-letnich objętych obowiązkiem szkolnym oraz uczniów pierwszej klasy szkoły podstawowej. Prezentuję charakterystykę grupy odbiorców oraz specyfikę prowadzenia zajęć językowych z dziećmi. Następnie przedstawiam cele, założenia i strukturę metody oraz zawartość jej programu. Na końcu prezentuję efekty GSM na podstawie dostępnych wyników badań pilotażowych.

KEYWORDS ABSTRACT

The Good Start Method, The Good Start Method For English, English Language, Teaching, Language Education, Preschool Education

The Good Start Method of M. Bogdanowicz has been used in Polish education for over fifty years, bringing excellent results. This method is still in development, bringing new materials, and since 2011 there is also a version of the English teaching method called The Good Start Method for English.

In the first part of this article I present a profile of M. Bogdanowicz, describing the genesis of the main goals and assumptions of the Good Start Method and presenting the structure of activities. In the second part, I focus on The Good Start Method for English, based on the Good Start Method of teaching English and development support aimed at 5 and 6-year-old children undergoing schooling, as well as first-grade primary school students. I present the characteristics of a group of recipients and the unique nature of running language classes with children. Next, I present the goals, assumptions and structure of the method and the content of this program. Finally, I present the effects of The Good Start Method for English based on the available results of pilot studies.

Metoda Dobrego Startu – założenia, cele, struktura, dostępne wersje

Metoda Dobrego Startu (inspirowana francuską metodą *Le Bon Départ*) została wprowadzona i rozpowszechniona w Polsce dzięki Marcie Bogdanowicz, która poznawszy ją, od 1968 roku systematycznie ją opracowuje, bada i doskonali¹.

Marta Bogdanowicz – profesor doktor habilitowany, autorka systemu ćwiczeń wdrażających do nauki na szczeblu elementarnym oraz profilaktyki niepowodzeń szkolnych w postaci Metody Dobrego Startu. Jest dziecięcym psychologiem klinicznym, dyrektorem Instytutu Psychologii na Uniwersytecie Gdańskim, założycielką Polskiego Towarzystwa Dysleksji, wiceprzewodniczącą europejskiego stowarzyszenia na rzecz dzieci z dysleksją (EDA), a także trenerem International Sherbourne Foundation. Ma na swoim koncie ponad trzysta prac dotyczących psychologii klinicznej dziecka oraz opracowań związanych z edukacją dzieci przedszkolnych i w młodszym wieku szkolnym, a także kilka narzędzi diagnostycznych².

¹ M. Bogdanowicz, *Metoda Dobrego Startu we wspomaganiu rozwoju, edukacji i terapii pedagogicznej*, Gdańsk 2014, s. 51-52.

² M. Bogdanowicz, M. Barańska, E. Jakacka, *Dobry start – program wychowania przedszkolnego dla dzieci 3–5-letnich*, Gdańsk 2011, s. 4.

Metoda Dobrego Startu (MDS) zakłada symultaniczny rozwój i integrację funkcji językowych, spostrzeżeniowych, kinetycznych i motorycznych³. MDS jest w ciągłej fazie rozwoju, gdyż nieustannie znajduje zastosowanie w nowych obszarach. Skierowana jest do dzieci w przedziale wiekowym od dwóch do dziesięciu lat rozwijających się zarówno prawidłowo, jak i dla tych z trudnościami. Jest metodą uniwersalną, wspierającą rozwój, stosowaną w edukacji i terapii⁴.

MDS jest to metoda wzrokowo-słuchowo-ruchowa, gdzie analogicznie główne role odgrywają: słuch (piosenki, wierszyki), wzrok (wzory graficzne) oraz motoryka (ruch podczas przedstawiania wzorów graficznych w rytm muzyki).

Trzema głównymi celami realizowanymi Metodą Dobrego Startu są:

- cel rozwojowy: wsparcie rozwoju psychomotorycznego;
- cel diagnostyczny: zaobserwowanie możliwych zaburzeń tegoż rozwoju;
- cel terapeutyczny – zniwelowanie opóźnień oraz pomoc w osiągnięciu lub zredukowaniu trudności w nabyciu gotowości szkolnej⁵.

Cele te, jak opisują A. Łuria oraz H. Spionek, są możliwe do osiągnięcia dzięki symultanicznemu usprawnianiu ośrodków słuchowego, wzrokowego, czuciowego i ruchowego oraz powiązanych z tymi ośrodkami mechanizmów mózgowych i mózdzka, które stanowią podłoże neurofizjologiczne czynności złożonych⁶. Niezbędne jest także rozwijanie i koordynacja funkcji poznawczych i motorycznych w aktywnościach skupiających się równocześnie m.in. na ćwiczeniu koncentracji, pamięci, funkcji spostrzeżeniowych, wyobraźni czy orientacji przestrzenno-ruchowej. Zakłada się integrację percepcyjno-motoryczną, czyli harmonizowanie i kooperację czynności ruchowo-wzrokowo-słuchowych⁷.

Opierając się na tych celach oraz założeniach, MDS posiada następującą strukturę:

1. **Zajęcia wprowadzające** – przygotowują do zajęć właściwych, skupiają uwagę dzieci na zajęciach i pozostałych uczestnikach, poprawiają głównie funkcje językowe oraz orientację przestrzenno-ruchową;
2. **Zajęcia właściwe**, w skład których wchodzi: ćwiczenia ruchowe, ruchowo-słuchowe oraz ruchowo-słuchowo-wzrokowe;
3. **Zajęcia końcowe** – mające na celu wyciszyć i zrelaksować dziecko po zajęciach⁸.

³ A. Klim-Klimaszewska, *Metoda Dobrego Startu*, [w:] *Mały leksykon pedagoga wczesnoszkolnego*, red. J. Karbowniczek, Warszawa 2014, s. 160.

⁴ M. Bogdanowicz, *Metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz*, [w:] *Historyczne dyskursy nad pedagogiką specjalną – w ujęciu pedagogicznym*, red. J. Beleszyński, D. Baczała, J. Binebessel, Łódź 2008, s. 287.

⁵ M. Bogdanowicz, *Metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz*, dz. cyt., s. 39.

⁶ Tamże.

⁷ Tamże.

⁸ Tamże, s. 67–69 i 97.

Metoda Dobrego Startu ma szerokie zastosowanie w pracy z dziećmi (...). Może być stosowana w zajęciach z dziećmi o prawidłowym rozwoju psychomotorycznym – aktywizując ten rozwój, jak również z tymi, których rozwój jest zaburzony – usprawniając nieprawidłowo rozwijające się funkcje, a także w terapii pedagogicznej dzieci z ryzykiem dysleksji⁹.

M. Bogdanowicz stworzyła trzy główne wersje Metody Dobrego Startu:

- pierwsza: *Łatwe wzory i piosenki lub wierszyki*,
- druga: *Wzory literopodobne i piosenki lub wierszyki*,
- trzecia: *Litery, cyfry i znaki matematyczne*.

Dla wyżej wymienionych wersji powstały podręczniki oraz kilka kolejnych programów i publikacji we współpracy między innymi z nauczycielami, terapeutami czy kadrą akademicką¹⁰. Najnowszym wydaniem jest program *The Good Start Method for English*. „Ma on na celu wspomaganie rozwoju psychoruchowego dzieci 5-6-letnich i jednocześnie uczenie języka angielskiego”¹¹. Zawiera gotowe scenariusze opracowane przez M. Bogdanowicz we współpracy z M. Łockiewicz, K. Bogdanowicz oraz ówczesną magistrantkę M. Bogdanowicz – A. Krogul¹².

Metoda Dobrego Startu w nauce j. angielskiego jako *The Good Start Method for English*

Program *The Good Start Method for English*, w skrócie zwany GSM, skierowany jest do uczniów rozpoczynających naukę języka obcego (obowiązkową zgodnie z Ustawą MEN z 2014 r.), czyli do dzieci przedszkolnych w wieku 5–6 lat, których dotyczy obowiązkowe roczne przygotowanie szkolne, oraz uczniów klas I szkoły podstawowej. Możliwe jest też wdrożenie programu dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie będących w starszym wieku, jednak wymagałoby to jego zdecydowanego uproszczenia¹³.

Metoda GSM została opracowana i przetestowana na grupie 5–6-latków w latach 2011–2015. Dzięki ich wykorzystaniu w praktyce materiały były modyfikowane i ulepszone, jednak, autorki zachęcają do dzielenia się sugestiami i uwagami podczas pracy z tą metodą, zależy im bowiem, by była ona jak najskuteczniejsza i atrakcyjna¹⁴.

⁹ Tamże, s. 99.

¹⁰ Tamże, s. 58-59.

¹¹ Tamże, s. 59.

¹² Tamże, s. 59-60.

¹³ M. Bogdanowicz, K. Bogdanowicz, M. Łockiewicz, *The Good Start Method for English*, Gdańsk 2015, s. 6.

¹⁴ Tamże, s. 6.

Charakterystyka grupy dzieci w wieku 5–6 lat oraz specyfika nauczania dzieci w tym wieku

W celu lepszego zrozumienia i umiejętnego stosowania *The Good Start Method for English* niezbędna jest znajomość charakterystyki rozwoju dzieci w wieku 5–6 lat, zaliczanego do średniego dzieciństwa¹⁵.

W tym czasie rośnie sprawność motoryczna: poznane już ruchy i czynności są udoskonalane oraz następuje ich łączenie, dodatkowo dochodzą też nowe sprawności. Dziecko na tym etapie charakteryzuje się tzw. głodem ruchu, który przejawia się dużą ruchliwością, trudnością w skupieniu się na jednej czynności oraz częstą potrzebą zmieniania aktywności. W tym wieku dzieci zauważają i cieszą się z efektów swoich osiągnięć, dzięki czemu chętnie często powtarzają poznane i opanowane czynności. Ruchy stają się bardziej płynne, rytmiczne i zharmonizowane, poprawia się także siła. W motoryce małej usprawniają się czynności samoobsługowe oraz manualne. Cały czas dojrzewa mózg, co owocuje lepszą integracją czynności zmysłowo-ruchowych, dodatkowo dziecko ma coraz lepszą zdolność postrzegania barw i ich odcieni, poprawnie nazywa kolory. W tym wieku obserwujemy wzrost wrażliwości słuchowej (muzycznej i fonematycznej). Średnie dzieciństwo obfituje także we wzrost pojemności pamięci oraz poszerzenie się wiedzy o danych przedmiotach; zaobserwować można pierwsze strategie zapamiętywania. Na tym etapie dziecko zaczyna porównywać, szeregować i klasyfikować. Poziom jego słownictwa i gramatyki pozwala na efektywne porozumiewanie się w życiu codziennym. Z perspektywy rozwoju społecznego dziecko podlega procesowi socjalizacji – uczy się integracji w grupie oraz kształtuje siebie jako jednostkę¹⁶.

Dodatkowo wymienione tu aspekty rozwoju psychoruchowego mają wpływ na osiąganie umiejętności komunikacji nie tylko werbalnej i niewerbalnej, ale także za pomocą pisma¹⁷. Na poziomie dzieci 5–6-letnich należy obrać za cel i skupić się przede wszystkim na rozwijaniu trzech kompetencji: komunikacyjnej, kulturowej oraz językowej. By te cele osiągnąć, ważne jest, aby małym uczniom dać czas na oswojenie się z nowym dla nich językiem, nie zrażać ich poprawianiem błędów (mających miejsce często na tym etapie), a raczej być dla nich przykładem poprawności językowej. Istotną rolę pełni tu dobór ilościowy i jakościowy materiału, a także ciekawe i zróżnicowane formy jego wdrażania i powtarzania¹⁸.

¹⁵ Tamże, s. 7.

¹⁶ M. Kielar-Turska, *Średnie dzieciństwo. Wiek przedszkolny*, [w:] *Psychologia rozwoju człowieka*, t. 2, red. B. Harwas-Napierała, J. Trempała, Warszawa 2002, s. 83-113.

¹⁷ M. Bogdanowicz, K. Bogdanowicz, M. Łockiewicz, *The Good Start Method for English*, dz. cyt., s. 13.

¹⁸ M. Kotabara-Kańczugowska, *Język obcy w przedszkolu*, „Wychowanie w Przedszkolu” 2014, nr 7, s. 10-13.

Oprócz postawionych celów bardzo istotne są uwarunkowania dzieci. H. Komorowska podkreśla zarówno mocne, jak i słabe strony dzieci w kontekście edukacji językowej. Wśród pierwszych wymienia między innymi plastyczność aparatów słuchu i mowy, odwaga i naturalność w wypowiedzaniu się, umiejętność asymilacji do zastanych sytuacji, wysoka aktywność oraz ufność. Pośród słabych stron znalazła się niska koncentracja i pamięć, brak myślenia logicznego, brak wprawy w nauce oraz nieumiejętność pisania i czytania¹⁹.

Na tym etapie należy dzieci przede wszystkim osłuchiwać z językiem stosując piosenki, bajki, wierszyki, rymowanki²⁰. Aktywności te pełnią ważne role dydaktyczne, takie jak pomoc w opanowaniu wymowy oraz słownictwa. Są też istotne z perspektywy nabywania sprawności w komunikacji²¹. Najlepszą formą nauki jest nauczanie przez zabawę, która angażuje dzieci całościowo, rozwija kreatywność, wzbudza pozytywne emocje i silną motywację²².

W prowadzeniu zajęć nauczyciel powinien przede wszystkim używać jak najczęściej języka obcego, stosować krótkie i zrozumiałe polecenia, często zmieniać formy aktywności dbając o zapewnienie dzieciom ruchu i rozwijanie ekspresji twórczej, dostosować tematykę do zainteresowań dzieci oraz do konkretnych sytuacji i przedmiotów, zadbać o stymulację multisensoryczną i systematycznie powtarzać poznany materiał. Bardzo istotne jest też stworzenie przyjaznej, bezstresowej atmosfery, która zachęci dzieci do języka obcego, oraz systematyczne nagradzanie, chwalenie dzieci, zwracając uwagę na ich mocne strony i powodzenia oraz poświęcenie im i ich potrzebom należytej uwagi²³.

The Good Start Method For English – opis metody

Na wstępie warto zaznaczyć, iż *The Good Start Method For English* nie jest klasycznym przykładem kursu językowego. Metoda ta spełnia dwie funkcje oferując jednocześnie nową metodę nauczania języka angielskiego przeznaczoną dla dzieci, zapewniając zarazem wspomaganie rozwoju poznawczego, językowego, intelektualnego oraz ruchowego dzięki nauczaniu polisensorycznemu²⁴.

Program składa się z: podręcznika ze wstępem teoretycznym, 26 scenariuszami zajęć w języku angielskim i schematem scenariusza zajęć; teczki z 26 wzorami (każdy

¹⁹ H. Komorowska, *Sukces i niepowodzenie w nauce języka obcego*, Warszawa 1987, s. 89.

²⁰ H. Komorowska, *Metodyka nauczania języków obcych*, Warszawa 2005, s. 37.

²¹ J. Iluk, *Jak uczyć małe dzieci języków obcych?*, Katowice 2002, s. 98.

²² Tamże, s. 65.

²³ M. Bogdanowicz, K. Bogdanowicz, M. Łockiewicz, *The Good Start Method for English*, dz. cyt., s. 20-21.

²⁴ Tamże, s. 42.

wydrukowany na osobnej kartce formatu A4) i 26 ilustracjami, oraz 2 płyty CD z nagraniami 13 piosenek w kilku wersjach²⁵. Przeznaczony jest na 26 zajęć po 45 minut (czas i ćwiczenia można oczywiście modyfikować zgodnie z potrzebami i możliwościami uczniów). Program składa się więc z materiału językowego oraz graficznego. Pierwszy to 13 piosenek w języku angielskim, zwanych *nursery rhymes*. Zawierają się w anglojęzycznym kanonie literatury dziecięcej i są swoistym żywym językiem. Piosenki są proste, z licznymi powtórzeniami dla łatwiejszego zapamiętania. Melodia jest radosna i rytmiczna, a teksty zabawne, humorystyczne, bogate w rymy i dotyczące zainteresowań dzieci. Materiał jest atrakcyjny dla małych odbiorców, motywując ich tym samym do aktywnego udziału w zajęciach. Wszystkie piosenki dostępne są w wersjach: szybszej i wolniejszej, z każdą piosenką pracujemy bowiem minimum na dwóch zajęciach. Dodatkowo niektóre z nich posiadają także wersje instrumentalne. Dobór materiału nie był przypadkowy, a oparty na licznych badaniach związanych z nauczaniem dzieci języków obcych.

Drużga składowa programu – materiał graficzny, to 26 prostych wzorów (kropki, kreski, figury geometryczne) – wydrukowanych pojedynczo na kartce A4, zaczerpniętych między innymi z polskiej wersji metody, czyli Metody Dobrego Startu, oraz 26 ilustracji do piosenek (po 2 takie same, lecz z innym wzorem graficznym). W obrazki wkomponowane są wzory graficzne, tak by z abstrakcyjnych stać się realną częścią ilustracji (np. koło to talerz). W programie (tak jak w klasycznej Metodzie Dobrego Startu) poprzez wykonywanie harmonijnych ruchów w danym czasie i przestrzeni, czyli kreślenie znaków (linii, figur geometrycznych) z symultanicznym wypowiedaniem słów piosenki zachodzi ściśle integrowanie elementów dźwiękowych oraz mowy z elementami wzrokowymi (graficznymi) i ruchowymi. Dziecko skupia się na śpiewaniu piosenki, a wzór ułatwia mu naukę poprzez skupianie uwagi oraz stymulację i integrację zmysłów. Podczas zajęć obrazki pomagają w rozmowach na temat piosenki, pomagają w skojarzeniach przy odtwarzaniu wzoru.

Materiały nie są tylko gotowym przepisem na lekcję, ale także źródłem inspiracji dla nauczyciela i uczniów do kolejnych zajęć.

Efektywność zajęć wymaga od nauczyciela przygotowania zarówno merytorycznego, jak i posiadania odpowiedniego zasobu materiałów do pracy dla uczniów. Zapoznanie się przed prowadzeniem zajęć ze scenariuszem i jego modyfikacja w zależności od prowadzonej grupy są niezbędne. Wzory do piosenek pełniące funkcję kart wielozmysłowych powinny zostać przygotowane dla każdego ucznia i wyklejone zróżnicowanymi fakturami – przygotowanie ich może być dla dzieci formą zajęć plastycznych²⁶.

²⁵ Tamże, s. 45.

²⁶ Tamże, s. 43-45.

Struktura zajęć jest analogiczna do zajęć w Metodzie Dobrego Startu i są to: zajęcia wprowadzające, właściwe i końcowe. Pierwsze z nich zawierają ćwiczenia orientacyjno-porządkowe mające na celu skupienie uwagi podczas zajęć, powitanie (np. piosenką *Witaj – Hello* na melodię *Panie Janie*, ćwiczenia orientacyjne związane z ciałem i przestrzenią, naukę piosenki i dostosowanych do niej ćwiczeń wzbogacających umiejętności językowe oraz ćwiczenia wymowy i oddechu.

Warto zauważyć, że scenariusze są także podzielone według umiejętności językowych (fonologicznych i morfologicznych), takich jak np. różnicowanie głosek, synteza sylabowa, czy tworzenie rymów. Na każdą z nich przypada od trzech do siedmiu piosenek, z tym że jedna piosenka jest przypasowana do kilku umiejętności²⁷.

Środkowa część lekcji, czyli zajęcia właściwe, składają się z ćwiczeń ruchowych, ruchowo-słuchowych oraz ruchowo-słuchowo-wzrokowych. Na pierwszym etapie dzieci ilustrują treść piosenki poprzez ruch, zachęcając dzieci by oprócz wykonywać wskazówki nauczyciela proponowały swoje własne interpretacje.

Kolejny etap ćwiczeń ruchowo-słuchowych polega na wykonywaniu ruchów w rytm piosenki, przy jednoczesnym jej śpiewaniu. Dzieci wówczas mogą klaskać, przytupywać, wystukiwać rytm na woreczkach wypełnionych np. ryżem, lub wyrażać ruch za pomocą atrakcyjnych pomocy np. chust, czy wstążek.

Przy trzecim etapie dochodzi do integracji funkcji językowych, słuchowych, motorycznych oraz wzrokowych, mianowicie do śpiewania i ruchu dochodzi element wizualny, czyli uprzednio przygotowany wzór graficzny – śpiewając, dziecko utrwała tekst rysując wzór.

W tej fazie ćwiczeń miejsce ma prezentacja i omówienie danego wzoru wraz z przedstawieniem ćwiczenia, multisensoryczne uczenie się piosenki i wzoru dzięki kartom oraz reprodukcja wzoru przy jednoczesnym śpiewaniu piosenki za pomocą technik niegraficznych (w powietrzu, palcem na tacy wypełnionej kaszą manną) lub graficznych łatwych (po śladzie) i trudnych (samodzielne rysowanie wzorów). Następnie przechodzi się do różnych ćwiczeń utrwalających, zaproponowanych w scenariuszach skupionych na reprodukcji wzoru przy recytacji lub śpiewie²⁸.

„Program The Good Start Method for English winien być realizowany zgodnie z założeniem, że najważniejsze jest wypowiedzianie, skandowanie, śpiewanie tekstu piosenek, zaś ruch i powstały skutkiem tego rysunek (odtworzenie wzoru graficznego) odgrywają rolę wspomagającą. Ruch powinien być wykonywany w określonym czasie i przestrzeni – zgodnie z rytmem piosenki, lecz swobodnie²⁹”.

²⁷ Tamże, s. 46-47.

²⁸ Tamże, s. 48-51.

²⁹ Tamże, s. 50.

Zajęcia końcowe to czas odpoczynku i wyciszenia. Mogą to być ćwiczenia wychodzące z inicjatywy dzieci, które mogą zaproponować własne zabawy. Celem jest tu relaksacja i rozwijanie interakcji społecznych między dziećmi w danej grupie. Wykorzystuje się tu także ćwiczenia oddechowe, w pozycji leżącej. Propozycje konkretnych ćwiczeń znajdziemy zarówno w scenariuszach, jak i zbiorach *Metody Dobrego Startu*³⁰.

Stosując metodę GSM, należy pamiętać, że poziom zajęć trzeba dostosować do realnego poziomu dziecka. Na wstępie nauczyciel powinien aktywnie włączać się do czynności wykonywanych przez dzieci, jednak podczas kolejnych zajęć dobrze, by systematycznie wycofywał się z pomocy, a skupił się raczej na obserwacji. Dzieci podczas graficznego odtwarzania wzoru powinny pracować z różnymi przyborami plastycznymi, by ćwiczyły jednocześnie umiejętność prawidłowego trzymania i siły nacisku podczas trzymania narzędzia. Po ukończeniu prac powinny być one wyeksponowane i nagrodzone wspólnymi brawami i pochwałą. Na pierwszych zajęciach warto także ustalić panujące zasady i określić zadania dyżurnych. Dodatkowo należy pamiętać o przyjaznej, wolnej od rywalizacji atmosferze i pozytywnych feedbackach³¹.

Efektywność programu została sprawdzona podczas dwóch badań pilotażowych przeprowadzonych w latach 2011–2015 i miały one charakter eksperymentu. Zajęcia języka angielskiego metodą GSM były prowadzone przez dwie studentki pod kierunkiem M. Bogdanowicz oraz we współpracy z M. Łockiewicz i K. Bogdanowicz. Magistrantki prowadziły zajęcia w jednym z gdańskich przedszkoli, A. Krogul w roku szkolnym 2011/2012, J. Szatkowska w roku szkolnym 2012/2013, każda w 8-miesięcznym cyklu zajęć 45-minutowych, jeden raz w tygodniu w grupie 5–6-latków. Grupą kontrolną w obu wypadkach była grupa dzieci z tego samego przedszkola. Po pierwszym eksperymencie poprawiono i ulepszono scenariusze, by były bardziej dostosowane do możliwości i zainteresowań dzieci.

Podczas badań grupa eksperymentalna miała język angielski dwa razy w tygodniu, w tym jedno zajęcia prowadzone metodami tradycyjnymi, a raz metodą GSM. W tym samym czasie grupa kontrolna miała zajęcia językowe z tą samą częstotliwością, jednak wyłącznie metodami tradycyjnymi. Wyniki eksperymentu zostały zbadane narzędziem diagnostycznym, które potwierdziło korzystny wpływ metody³². „Zauważono korzystny wpływ GSM na znajomość języka angielskiego, a w szczególności na słownik czynny i umiejętności komunikacyjne”³³.

M. Bogdanowicz, zaznacza że były to tylko badania pilotażowe, które dostarczyły istotnych informacji w drodze do ulepszania materiałów, a kolejne badania na

³⁰ Tamże, s. 52.

³¹ Tamże.

³² Tamże, s. 52-53.

³³ Tamże, s. 53.

licniejszych grupach zaowocowałyby większymi, widocznymi różnicami między badanymi grupami, temat więc jest otwarty³⁴. The Good Start Method for English jest zdecydowanie metodą wartą uwagi zarówno ze względu na stawiane cele, jak i na funkcje, które pełni (językowe oraz rozwojowe). Program jest kompetentnie i rzetelnie przygotowany, dobór treści zaś przemyślany i kompletny. Materiały są ciekawe i atrakcyjne dla odbiorców, a badania nad efektywnością metody zapowiadają się naprawdę dobrze.

Bibliografia

- Bogdanowicz M., *Metoda Dobrego Startu we wspomaganii rozwoju, edukacji i terapii pedagogicznej*, Harmonia, Gdańsk 2014.
- Bogdanowicz M., *Metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz*, [w:] *Historyczne dyskursy nad pedagogiką specjalną – w ujęciu pedagogicznym*, red. J. Beleszyński, D. Baczała, J. Binessel, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Edukacji Zdrowotnej w Łodzi, Łódź 2008.
- Bogdanowicz M., Barańska M., Jakacka E., *Dobry start – program wychowania przedszkolnego dla dzieci 3–5-letnich*, Harmonia, Gdańsk 2011.
- Bogdanowicz M., Bogdanowicz K., Łockiewicz M., *The Good Start Method for English*, Harmonia, Gdańsk 2015.
- Iluk J., *Jak uczyć małe dzieci języków obcych?*, Wyd. Gnome, Katowice 2002.
- Kielar-Turska M., *Średnie dzieciństwo. Wiek przedszkolny*, [w:] *Psychologia rozwoju człowieka*, tom 2, red. B. Harwas-Napierała, J. Trempała, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003.
- Klim-Klimaszewska A., *Metoda Dobrego Startu*, [w:] *Mały leksykon pedagoga wczesnoszkolnego*, red. J. Karbowniczek, Instytut Wydawniczy Erica Warszawa 2014.
- Komorowska H., *Sukces i niepowodzenie w nauce języka obcego*, WSiP, Warszawa 1987.
- Komorowska H., *Metodyka nauczania języków obcych*, Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2005.
- Kotabara-Kańczugowska M., *Język obcy w przedszkolu*, „Wychowanie w Przedszkolu” 2014, nr 7.

ADRES DO KORESPONDENCJI

mgr Agnieszka Wierchosławska
 Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Wydział Pedagogiki i Psychologii
 e-mail: wierchoslawska.a@gmail.com

³⁴ Tamże, s. 180.